

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 586/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť Správy obecných lesov Švedlár, Švedlár 85, zastúpenej obchodnou spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Puchalla, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob 190/2016-127 z 27. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Správy obecných lesov Švedlár o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. marca 2017 doručená sťažnosť Správy obecných lesov Švedlár (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 190/2016-127 z 27. decembra 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Napadnutým rozhodnutím bolo ako neprípustné odmietnuté odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 10 Cb 129/2016-95, ktorým tento súd odmietol odpor sťažovateľky proti platobnému rozkazu. Sťažovateľka v konaní argumentovala poukazom na § 357 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí podania vo veci samej, pričom v zmysle legálnej definície uvedenej v § 123 ods. 2 CSP sa za podanie vo veci samej považuje najmä žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, *odpor*. Sťažovateľka s odkazom na toto výslovné znenie zákona tvrdila, že odvolanie v danej veci bolo prípustné. S ohľadom na to žiadala, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil v zmysle § 376 CSP. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí po citácii § 357 písm. b) CSP konštatoval, že „*odpor proti platobnému rozkazu nie je podanie vo veci samej ako sa to nesprávne domnieva žalovaný*“, a odvolanie podľa § 386 písm. c) odmietol. Krajský súd teda svojvoľnou interpretáciou, resp. ignoráciou výslovného znenia legálnej definície zákona dospel k záveru, že odpor nie je podaním vo veci samej a § 123 ods. 2 CSP v rámci svojich právnych záverov jednoducho neuviedol.

3. Sťažovateľka uvádza, že podľa čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Krajský súd však doslovné a nepochybné znenie zákona v celkom jednoduchom prípade aplikácie práva ignoroval. Takýto svojvoľný postup pritom neevokuje nič iné ako hrubé nerešpektovanie zákona smerujúce k tomu, aby sťažovateľke znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva a zároveň závažne zasiahol do práva na spravodlivý proces, a preto sťažovateľka uznesenie krajského súdu napáda touto sťažnosťou. Sťažovateľka tieto skutočnosti dáva ústavnému súdu do pozornosti v záujme predchádzania ďalším zásahom do jej práva na spravodlivý proces, keďže v tejto veci došlo k opakovaným svojvoľným postupom všeobecných súdov (ako súdu prvej inštancie, tak aj krajského súdu), k hrubým zásahom do práva na spravodlivý proces.

4. Sťažovateľka poukazuje na to, že k porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza aj vtedy, ak sa niekto

domáha svojho práva na súde či inom orgáne, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu či iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom. Procesný postup krajského súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone (resp. zrozumiteľne a jasne formulovaný text zákona vyslovene ignoruje), je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu, účinnému a efektívnemu uplatneniu dôležitých procesných práv sťažovateľky.

5. Sťažovateľka dodáva, že zatiaľ čo súd prvej inštancie ju nesprávne a v rozpore s textom zákona poučil o nemožnosti podať opravný prostriedok proti jeho uzneseniu (pričom sťažovateľka ho napriek tomu podala), krajský súd tento zákonu odporujúci stav arbitrárne potvrdil a pre zmenu o prípustnosti dovolania proti svojmu uzneseniu poučil sťažovateľku neúplne a nejasne. Za tejto situácie, keď si všeobecné súdy neplnia riadne svoje poučovacie povinnosti (či už nesprávne ako súd prvej inštancie, alebo neúplne ako krajský súd), už nikomu (vrátane súdov) – ani sťažovateľke nemôže byť a nie je zrejmé, či proti uzneseniu krajského súdu je vôbec prípustné dovolanie.

6. Sťažovateľka podáva túto sťažnosť najmä z dôvodu, že celý už opísaný svojvoľný postup všeobecných súdov vyvolal objektívne a dôvodné pochybnosti, že všeobecné súdy v celej veci svoje zákonné povinnosti neplnia a zákon zámerne ignorujú. Vo veci totiž rozhodujú v absolútnom rozpore s výslovným znením zákona. Týmto postupom sa už dvakrát odmietli zaoberať sťažovateľkou podanými celkom zrejme prípustnými opravnými prostriedkami. Vzhľadom na prípadné likvidačné dôsledky nezákonnej exekúcie sa tak sťažovateľka nechce (a v súlade so zákonnou povinnosťou ochrany obecného majetku ani nemôže) spoliehať na to, že pošliapávanie jej práv sústavou všeobecných súdov nebude pokračovať.

7. Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom konštatoval porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 ústavy

uznesením krajského súdu, toto uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a uložil krajskému súdu povinnosť uhradiť sťažovateľke trovy konania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Uvedené platí aj pre situácie, keď bol opravný prostriedok podaný, avšak konanie o ňom nebolo v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti ukončené.

11. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré

ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je možnosť intervencie zo strany ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak ochranu neposkytujú všeobecné súdy (porov. mutatis mutandis I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (porov. § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde; ďalej porov. aj mutatis mutandis I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05).

12. Ústavný súd z dokumentov zaslaných sťažovateľkou k súvisiacej veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2038/2018 zistil, že proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu bolo 31. marca 2017 sťažovateľkou a 5. mája 2017 generálnym prokurátorom Slovenskej republiky podané dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), pričom príslušné konanie nebolo podľa informácií získaných na najvyššom súde do dnešného dňa ukončené. Vo veci bolo dosiaľ vydané uznesenie sp. zn. 2 Obdo 34/2018 z 20. augusta 2018, ktorým bola odložená právoplatnosť uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves, ako aj ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu.

13. V tejto chvíli sa teda ústavná sťažnosť javí byť predčasne podaná, keďže vo veci koná iný orgán verejnej moci (najvyšší súd), ktorý je oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľky. Prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011).

14. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2018